

"Οπως καὶ ἀν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἀναντίρρητον εἶναι διὰ κάμμια ἄλλη πολιτικὴ, ἐκτὸς τῆς τοῦ Βασιγκτῶνος, δὲν ἔχειε δυνηθῆ νὰ καθιδρύσῃ, διὰ τῆς τάξεως καὶ τῆς εἰρήνης, κυβέρνησιν ἐλευθέραν, ἅμα μὲ τὴν παῦσιν τοῦ πολέμου. Ἡ δόξα του αὐτῆ εἶναι εἴ τι μᾶλλον ἀγνή, καθόσον ὅχι μόνον ἐθριάζεισεν αὐτὸς, διαρκούσιος τῆς κυβερνήσεώς του, ἀλλὰ καὶ δυνατὸν κατέσησε τὸν θρίαμβον εἰς τοὺς ἀντιπάλους του, ἐλθόντας μετ' αὐτὸν εἰς τὴν ἔξουσίαν, χωρὶς διόλου νὰ ταραχθῇ τὸ Κράτος.

Πολλάκις ἥλθεν εἰς τὸν νοῦν του ἡ ἴδεα αὐτῆ, ἡτις δι- μως δὲν ἤλλοιώσει διόλου τὴν εἰρήνην τῆς Ψυχῆς του. Λόγος τις ἵσχυρότατος ἔχρησίμουσεν ὡς ὁδηγὸς εἰς τὰ διαβήματά μου, αἱθέλησα δηλαδὴ νὰ δώσω καιρὸν εἰς τὴν πατρίδην μου, ὥστε αἱ νεαραὶ θεσμοθεσίαι τῆς νὰ παγιωθῶσιν καὶ ὥριμάσωσι καὶ ὑψωθῶσιν, ἀνευ ταρα- χῶν, εἰς τὸν βαθὺδὸν ἐκεῖνον τῆς στερεότητος καὶ τῆς ἴσχυος, δοτὶς, κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην κρίσιν, μόνος δύνα- ται νὰ ἔχασφαλίσῃ τὴν κυβέρνησιν, ἡτις θέλει διευθύνει τὴν τύχην τῆς.»

Ο λαὸς τῶν Ὀμοσπόνδων Πολιτεῶν κυβερνᾷ τῷδέ την ἴδιαν τοὺς τύχην. Ο Βασιγκτῶν ἀνέβλεψε πρὸς τὸν ὑψηλὸν τοῦτον σκοπὸν, καὶ ἐπέτυχε.

Τὶς ἡδοκίμησεν ὡς αὐτὸν; Τὶς εἶδε τόσον πλησίον, καὶ τόσον ταχέως, τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἔργων του; Τὶς ἀπήλαυσε τόσον πολὺ, καὶ μέχρι τέλους, τῆς ἐμπι- στοσύνης καὶ τῆς εὐγωμοσύνης τῆς πατρίδος του;

Καὶ μολαταῦτα, περὶ τὰ τέλη τοῦ δίου του, εἰς τὴν εὐγενῆ καὶ εὐφρόσυνον, καὶ ἐπιθυμιτὴν ἔρημίαν τοῦ Μούντ Βερνύν, ὃ μέγας οὗτος ἀνήρ, δοτὶς τοσοῦτο ἀτά- ραχος ἦτον, ἥσθινετο ἀψυχίαν τινὰ καὶ θλίψιν. Τὰ αἰσ- θήματα ταῦτα εἶναι φυσικώτατα εἰς τὸ τέρμα βίου μα- χροῦ, ἀφερωθέντος διαρκῶς εἰς τὰ δημόσια πράγματα. Τὸ βάρος τῆς ἔξουσίας εἶναι μέγα, καὶ ἡ κοινωνία δυσ- κόλως ὑποτάσσεται, δοτὰν πολεμῇ τις ἔναρέτως τὰ πάθη καὶ τὰ σφάλματά της. Καὶ αὐτῇ ἀκόμη ἡ ἐπιτυχία δὲν ἔξαλεισει διόλου τὰς λυπηρὰς ἐντυπώσεις διὰ τῶν δοπίας ἀ- φησεν ἡ πάλη αὐτῆ, καὶ ὁ ἄγων, δοτὶς ἄρχισεν εἰς τὸ στάδιον τοῦτο, ἔξακολουθεῖ παρατεινόμενος καὶ ἐν και- ρῷ εἰρήνης καὶ ἡσυχίας.

Διπνόρρητον εἶναι, εἰς δημοκρατικὴν κοινωνίαν, ν' ἀποσύρωνται τῶν δημοσίων πραγμάτων σὶ εἴσχοι ἄν- δρες, καὶ μάλιστα σὶ εἴσχωτέρωις αὐτῶν. Ο Βασιγκτῶν, δὲν Ιεφερών, δ Μαδισῶν ἐπέθυμησαν μεγάλως τὴν ἀπο- μάκρυνσιν των ἀπὸ αὐτὰ, ὡς ἀν, εἰς κοινωνίαν τοιαύτην, τὸ κυβερνῶν ἦτον βαρύτατον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκεί- νους σίτινες δύναται νὰ τὸ μετρήσωσι, καὶ θέλων ἀξι- πρεπῶς νὰ τὸ ἐκπληρώσωσι.

Καὶ μολαταῦτα, εἰς αὐτὸὺς καὶ μόνους ἀρμόδει, καὶ πρέπει ν' ἀγατίθεται τὸ τοιοῦτο καθῆκον. Τὸ κυβεργῆν θέλει εἰσθαι πάντοτε καὶ πανταχοῦ τοῦ κόσμου τὸ με- γαλήτερον ἐπιχείρημα τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων, καὶ ἔνεκα τούτου ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ ἔχει ἀνάγκην τῆς βοη- θείας τῶν ἔξωχωτέρων ἀνδρῶν. Καὶ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ συμφέροντος τῶν κοινωνικῶν ἰδίων εἶναι, ὥστε ἀνδρες τοιοῦτοι νὰ προσκαλῶνται καὶ διαταρῶνται εἰς τὴν διο- κήσιν τῶν δημοσίων πραγμάτων, διότι κάμμια θεσμοθε- σία καὶ κάμμια ἄλλη ἐγγύησις δὲν δύναται ν' ἀναπλη- ρώσῃ αὐτοὺς.

Ἄλλὰ καὶ οἱ τύχης τοιαύτης ἀξοὶ ἀνδρες δεικνύουν ἀδυναμίαν, κυριεύουμενοι ἀπὸ κάμματον ἡ μελαγχολίαν. Ἡ ἐντολὴ αὐτῶν εἶναι ἡ ἐργαστα· ἡ ἀμοιβὴ αὐτῶν ἡ ἀ- ποπεράτωσις τοῦ ἔργου. εὐρισκομένη πάντοτε ἐν τῇ ἐρ- γασίᾳ. Συμβαίνει πολλάκις ν' ἀποθηῆσκωσιν ὑπὸ τὸ βά-

ρος τοῦ ἔργου, προτοῦ φθάσῃ ἡ ἀμοιβὴ. Ο Βασιγκτῶν ἔ- λαβεν αὐτὴν. Ἡτον ἀξοὶς νὰ γευθῇ καὶ ἐγεύθη τὸν καρποὺς τῶν ἔργων του καὶ τῆς ἀναπαύσεως. Ὑπῆρξεν δὲ ἐναρετώτερος καὶ δεύτυχέστερος ὅλων τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Ο Θεδὲς δὲν δύναται νὰ ἐπιδιψιλεύσῃ χάριν ἄλλην, μεγαλητέραν αὐτῆς.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΙ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΙ ΤΟΥ ΛΑΦΟΝΤΑΙ

ΤΠΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ

ΑΜΕΛΙΑΣ ΔΑΣ (DASH)

—
Α'.

Η ἀραχώρησις.

Εἰς εὐρύχωρόν τινα καὶ ωραίαν αἰθουσαν νεα- ρᾶ γυνή, μετὰ μεγάλης κομψότητος ἐνδεδυμένη, ἐκάθητο παρὰ τινα τράπεζαν, ἐφ' ἧς ἐστήριζε τὸν βρα- χίονά της. Τοὺς δρθαλμοὺς δ' ἔχουσα πρὸς τὴν γῆν προσηλωμένους, ἡτο βεβουθισμένη εἰς διαλογισμούς. Οι θελκτικοὶ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου τῆς ἔφερον ἵχνη προστάτων διακρίνων, ή δὲ περὶ τὴν κεφαλήν της εἰς μυρίους ἐλικας καταρρέουσα καὶ διὰ θυσάνων ἐρυθρᾶς ταινίας συνδεδεμένη κόμη της ἐπρόδιδεν ἀταξίαν τινά. Ἡ λευκὴ αὐτῆς ἐσθῆς, ἐστολισμένη διὰ πλουσίων τρι- χάπτων, ἥτον ἀτάκτως περιεπυγμένη. Ἐβλεπε δέ τις διὰ τὸ πολυτελῆς καλλωπισμὸς οὗτος δὲν τὴν εὐτυχία μετὰ φροντίδος καὶ ἐπιτηδεύσεως γενομένης, ἐπίξει μόνον ἵνα ὑποκρύψῃ ἀπροσδόκητόν τινα καταστροφῆν.

Εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς αἰθουσῆς ἀνθρωπός τις σχε- δὸν πεντηκονταετῆς ἵστατο ὅρθιος παρὰ τὴν ἑστίαν. Οι ἐμφανικώτατοι χαρακτῆρες του, ἡ μαχρὰ καὶ με- λαγχροινή φενάκη, ἔδιδον εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του ὕφος τι εὔσταθείας, διαψευδομένης ὑπὸ τῶν κυανῶν ὀφθαλμῶν του καὶ τοῦ ἱλαροῦ μειδιάματος. Τὸ μέλαν ἔνδυμα, δπερ ἄφινε δλως ἀνοικτὸν τὸν τράχηλον, ἡτο συρμοῦ παλαιοτάτου. Ἐν τῇ στιγμῇ ταύτη ἀπασα αὐτῷ ἡ προσοχὴ ἐφαίνετο συγκεντρωμένη ἐπὶ δύω πε- ριστερῶν εἰς τὴν κορυφὴν πύργου τινὸς γειτονικοῦ κα- θημένων καὶ παιζούσῶν εἰς τὸν ἥλιον. Ἐπήρει δὲ οὗτος, ὡς καὶ ἡ σύντροφός του σιωπὴν μεγίστην, ὅτε αἰρνης ἔκεινη ἡγέρθη, καὶ πρὸς αὐτὸν πλησιάσασα, εἰπε μὲ τόνον ἴκεσιας.

— Ἄλλα, φίλε μου, δόσετέ μοι λοιπὸν συμβου- λῆν τινα.

— Τί; ὑπέλασεν οὗτος, ἀνακύψας αἴρηντος ἐκ τῆς συντόνου προσοχῆς του, συμβουλήν; Δὲν ἀποχωρίζεσθε, δὲν ἀπομακρύνεσθε ποτὲ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ὄποιον ἀγαπᾶ- τε, κυρία;

— Φεῦ! φίλε μου, πόσον σκληρὸς εἰσθε!... νὰ ἀπομακρύνθω ἀπ' αὐτοῦ!... Πλὴν δὲν μὲ ἀποφέυγες αὐτὸς ἀκαταπαντώς;... Ποῦ πηγαίνεις; τί κάμνεις; ποῦ διέρχεταις; τὸν καιρὸν τῶν συνεχῶν ἀποστῶν του;... Πληγίσων ἄλλης τινὸς ἀναμφισβίλως... ἄλλης τινὸς, τὴν ὄποιαν προτιμᾶ... ἀπὸ ἐμὲ, ἡτις τὸν ἀγαπῶ τόσον!

— Πραύνθητε, φίλη μου, πραύνθητε.

Καὶ θεώρει τὰς περιστεράς, ἐνῷ ή Ἀσπασία ἔκλιτεν
ἀδικάπως...

— "Ω! βέβαια, δὲν δύναμαι ἐγὼ γὰρ σᾶς παρηγορήσω, ἐπανέλαβεν καὶ οἱ, ἐγὼ δὲ ἀδεξίοις, διστις οὐδὲ τὴν
διάνοιαν ἔχω παρεύσαν, μὲν δὲ ή καρδία εἶναι προσηλωμένη εἰς ὑμᾶς. 'Αλλ' ἔκεινος ὁ ἀκατάστατος διετί¹
δὲν ἔρχεται;

— Διασκεδάζει ἀλλοῦ, ἀναρριθόλως ἐπανέλαβε μετὰ
πικρίας ή Ἀσπασία καὶ ἔπειτα, διαν ἔληθρός τοι δι-
καιολογηθῆται ἐπιθεώρησις της ἡ ὑπηρεσία εἰς τὴν αὐ-
λὴν τὸν ἐμπόδιον τῇ ἀληθείᾳ φίλτατε Λαζαρονταῖν, ὁ
ἄνθρωπος οὗτος θὰ μὲν κάμει ν' ἀποθάνω.

Οἱ Λαζαρονταῖν, ἐπειδὴ ήτον οὐτός (ὅτι μυθοποιεῖ),
εἶχε διαμειτρασμένην τὴν προσοχήν του πρὸς τὰς συγ-
κινητικὰς ἔκεινας μεμψιοτείας τῆς κυρίας καὶ πρὸς
τὰς γογγυζούσας θλιβερῶν καὶ πρὸς ἀλλήλας ἐρι-
ζούσας περιστεράς, ἀφ' ὧν οἱ δρθαλμοὶ του δὲν ἥδυ-
ναντο ν' ἀποσπασθῶσι, μια ἕξ οὐτῶν πρὸς πάντων ἐφαί-
νετο εὐφραδεστέρα: ήτις, κρουγάς τινας ἀρήσασα ὡς
ἀνθισταμένη τρόπον τινὰ πρὸς τὴν σύντροφόν της, ἀπέ-
πιη ἔκειθεν· ή δὲ μείνασα ἀνεψηγήσει συγκινητικὰς τι-
νὰς οἰμωγάς; Οἱ Λαζαρονταῖν ἐθεώρησε μετὰ προσοχῆς
τὴν γυναικαν, ήτις ἐδίχρυε καὶ τὴν περιστερὰν ήτις πα-
ρεπονεῖτο.

— Δισυγχεῖς ἐγκαταλειπούμενοι, ἐψιθύρισεν οὗτος,
ἀπομάσσων δάκρυόν τι ἐκ τῶν δρθαλμῶν του.

"Ηρχέτε δὲ νὰ ἔξεταζῃ τὰς περιστεράς του, μὴ φρον-
τίζων οὐδὲ ἀν ὑπῆρχε τις πληγαί του. 'Η περιστερὰ
ἐταράττετο πάντοτε παρὰ τὸν φεγγίτην, διὸ εἶχεν ἐκλέ-
ζει ὡς διαμονῆν· ή δ' ἀνησυχία τῆς καθιστατο ἐπὶ
μᾶλλον καὶ μᾶλλον μεγαλητέρα. Αἰρηνης ἡ σύντροφός
της ἐπεφάνη εἰς τὸν ἀέρα καὶ, πλησιάζουσα μὲ πτῆσιν
βαρεῖαν καὶ κοπωδήν, ἐπεσε μᾶλλον ή κατένη πλησίον
τῆς ἑτέρας, μεθ' ής τότε ἤρχισε τὰς τρυφεροτέρας
θωπείας, τοὺς ἐρωτικωτέρους γογγυσμούς, ηθελες εἰπεῖ,
διτὶ ὑπῆρχε μεταξὺ οὐτῶν δὴ περισπούδαστος συνομι-
λία. Οἱ μυθοποιεῖς εὐρίσκετο εἰς ἔκστασιν, παρατηρῶν
τὴν εικόνα ταύτην τῆς εὐτυχίας.

— Δὲν βλέπετε κανένα, φίλε μου· ἡρώτησεν ή Ἀ-
σπασία μετὰ στιγματίαν σιωπήν.

— "Οχι, αἱ περιστεραί μου ἐπανῆλθον, δὲν θέλω
πλέον τίποτε.

'Η δὲ ἔκυttαξε τὸ τοιχορεμές ώρολόγιον της.

— Πέντε καὶ ἡμίσεια! ἀνέχραξε.

— Μὰ τὴν πίστιν μου! ίδου ὁ Κ. Μαρκέσιος Δελα-
φάρ, εἰπεν ὁ Λαζαρονταῖν, ὡς ἀν εἶχεν ἀναγγειλει γνώ-
ριμόν τινα ἀδιάφορον.

'Η νέα γυνὴ ἡ γέρθη ζωηρῶς καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸ πα-
ράθυρον· ὁ Μαρκέσιος διήρχετο πραγματικῶς τὴν αὐ-
λὴν, ἀλλὰ μὲν βῆμα τόσον θραδύ, ωτε ή καρδία τῆς
γυναικὸς ἐταράχθη ἐπαισθητῶς. 'Ἐρόρει πλουσίαν
τινὰ καὶ κομψήν ἐνδυμασίαν δόσιοπόρου· ἐπενδύτης
ἐπεκάλυπτε τὸ ἔνδυμά του, καὶ ἀνέβινε σχεδὸν μέγρι
τοῦ προσώπου. Μὲν δὲν δὲν ἔκαλύπτετο οὕτω πως
τὸ ἀνάστημά του, ἀλλ' ἐμάντευε τις τὴν κομφότητα τῶν
μελῶν καὶ τῶν κινήσεών του. 'Ο Κ. Δελαφάρ ήτον
ώραιος, καὶ ή ωραιότερος αὐτοῦ ή πραγματικῶς ἐπαγω-
γική· ἔφερεν, ὡς ἀπαντεῖς εἰς ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς ἔκει-
νης, μεγίστην τινὰ καὶ φρικώδη φαινάνην, ἀφαιρούσαν
πολλὴν ἐκ τῆς φυσιογνωμίας του χάριν· εἰς δρθαλμούς
του, ἐκφραστικώτατος· καὶ μεγάλοις, ήσαν μέλανες καὶ
ώραιοι· εἶχε δὲ τὴν φύσια εὐθεῖαν, ὄντως ρωμαϊκήν, καὶ
τὸ στόμα μετὰ τῶν δδόντων θελκτικά. Οἱ ξανθοί καὶ

ἀνεστραμμένοι μύστακες, τῷ ἔδιδον ήδος ἴππεως.
'Αλλ' δὲ τι μάλιστα ἀξίοις παρατηρήσεως εἶχεν, ητο ή
μικρότης καὶ ή ἐντέλεια τῶν παθῶν του καὶ τῶν κει-
ρῶν, δυναμένων νὰ συγκριθῶσι πρὸς γυναικείας.

"Ηγειρε τοὺς δρθαλμούς πρὸς τὸ παράθυρον, διπού
ἡτον ή ωραία του ἐφωμένη καὶ ἀρήρεσε τὸν θυσανωτὸν
πῆλον του μετὰ χαρίτος καὶ εὐγενείας θελκτικωτάτης·
ή Ἀσπασία ἡρύθριασεν ἀπὸ χαράν.

Τὸν ἀνήγγειλον εἰς τὴν θύραν τῆς οἰθούσης. 'Η
Ἀσπασία ἐπρογώρησε πρὸς τὸν άπειρον.. Εἶχε μὲν ἀποδύ-
θη τὸν μανδύαν του, ς καὶ τὰ ὑποβήματά του καὶ εἰ
πτεριστῆρες προσέδαλλον τοὺς δρθαλμούς; τῆς ἀνησού-
χου γυναικός.

— Ἀναγκωρεῖτε! ἀνέχραξεν αὖτις.

— Μάλιστα, ἔρχομαι νὰ σὲ ἀπογιαίρεται· θὰ ὑπά-
γω εἰς Φοντενεβλό.

— 'Αλλὰ χθὲς τὸ ηγούσετε;

— Τὸ ἐπληρωφορήθην πρεδ δλίγου παρὰ τοῦ ἀπε-
σταλμένου, διστις μοὶ ἐκόμισε τὴν διαταγῆν.

— Καὶ πόσον θέλει διαρκέσει τὸ ταξίδιον τοῦτο;

— 'Οχι· ώ γυνέρας, τὸ ἔζητησεν ή κυρία Μεντενών.

— Αὖτις λοιπὸν ἀπολαμβάνει μεγίστην εὔνοιαν;

— Μάλιστα, εἴναι ή σειρὰ τῆς κυρίας Μοντεσπαὶ
νὰ ζηλεύῃ ηδη. 'Η κυρία Λαζαλιέρ εξεδικηθεί καλά.

— Πῶς; ἀναγκωρεῖτε; μὲν ἐγκαταλείπετε καὶ
πάλιν;

— Πρέπει!... εἶναι χρέος μου!...

— Χρέος σας, Κάρολες;... δὲν είναι· ἀράγε εὐχα-
ρίστησίς σας;

— Τὸ πιστεύετε, Ἀσπασία;

— 'Ηθελε τις τὸ πιστεύετε τῇ ἀληθείᾳ, ἐπειδὴ μὲ
ἀποφέύγετε τόσον συνεχῶς, ώστε ἔχει τις δίκαιοιν νὰ
νομίσῃ διτὶ δὲν είσθε εὐτυχῆς, εἰμήν, μακρὰν ἐμοῦ.

— "Ω! Ἀσπασία, δύνασθε γὰρ λέγετε τοιαῦτα... ἐγὼ
διστις σᾶς ἀγαπῶ τόσον!...

— Μακρόθεν... εἰπεν ή Ἀσπασία, μειδιῶσα!

— "Ω! ἀνέχραξεν ὁ Κάρολος...

— 'Αλλ' ή Ἀσπασία τὸν διέκοψεν πάραυτα.

— Μείνατε, λοιπὸν, νὰ σᾶς πιστεύσω... Διὰ τί ν'
ἀναγκωρήσητε;

— Διὰ τί ν' ἀναγκωρήσω, Ἀσπασία; ὦ! δὲν ἐννοεῖτε
λοιπὸν διτὶ ή ἀκίνητος ζωὴ δὲν είναι ζωὴ... 'Η αὐλὴ ὑ-
πῆρχε εἰς Φοντενεβλό· μοὶ παρουσιάζεται περίστασις
νὰ διασκεδάσω, ν' ἀλλάξω τέπον καὶ νὰ μήτη τὸ κά-
μω:... 'Αλλὰ σκέψηθε λοιπὸν διτὶ δὲν θέλω ιδεῖ
τὰς ωραίας ἑστάτας, αἰτίες θέλουσι τελεσθῆ ἔκει·...
καὶ ἔπειτα ή ἀπουσία αιτη δὲν θὰ διαρκεῖσθη εἰμήν δικτώ
μένον ήμέρας.

— Ας ηδαι... ἐγὼ θ' ἀνησυχῶ...

— "Ω τρέλλα! εἰπεν ὁ Μαρκέσιος ἀσπαζόμενος τὴν
χειρά της.. Θὰ ἀνησυχήσῃ; καὶ διὰ τίς...

— Αἱ δὲ ήξειρω κ' ἐγώ; Τόσα πράγματα δύναν-
ται νὰ συμβοῦν ἐντὸς δικτώ ήμέρας...

— Αἱ δά! δικτώ ήμέραι παρέρχονται τάχιστα, καὶ
ἐπανερχόμενος θὰ σὲ διηγηθῶ τὰς διασκεδάσεις τῆς
αὐλῆς.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ή ἀποσκευὴ τοῦ μαρκεσίου ἥρ-
χετο ἐν τῇ αὐλῇ. 'Ο νέος ήσπασθη ζωηρῶς τὴν χειρά
τῆς Ἀσπασίας καὶ μόλις τὰς παρακλήσεις της, κατέβη
ζωηρότατος. 'Η Ἀσπασία ἔτρεξεν εἰς τὸ παράθυρον.
δ. Β. Δελαφάρ ήτον ηδη ἔφιππος.

— Χαῖρε ! χαῖρε ! ἀνέκραξεν οὐτος, ύψονων τὸν πῖλον του.

Καὶ ἀνεχώρησεν ἐν μεγάλῃ εὐθυμίᾳ.

Οὐκών ἡμέραι, δεκαπέντε ἡμέραι, εἰς μὴν παρῆλθον, ἀλλ' ὁ μαρκέσιος Δελαφάρης δὲν ἐπανῆλθε. — Δύστηνε 'Ασπασία !

B'.

'Η ἐπιστροφή.

Μόλις ἥρχισεν ἡ αὐγὴ νὰ διαγελᾷ πρὸς τὴν ἀνατολὴν, δε τὸ Κ. Δελαφάρης φύλασσεν εἰς τὴν Βασιλικὴν πλατείαν. Οἱ ἥλιοις τοῦ μαρκίου ἀνυψοῦτο ῥαδινδὲς, κάλυκες δέ τινες ἔφαινοντο ἡδης εἰς τοὺς κλόνους τῶν δένδρων καὶ τινα μικρὰ πτηνὰ ἔχαιρέτων τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἔφαρος διὰ τῶν τερψιθύμων αὐτῶν ἀσμάτων.

Οἱ μαρκέσιος εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἀνέβη τὴν κλίμακα μετὰ ταχύτητος· ἀλλ' ἡ δυσινήκης ἔκεινη ψυχὴ, ἥτις τὸν ἐπερίμενε τόσον ἀνυπομόνως, εἴχε μαντεύει τὴν ἐπιστροφήν του, τὴν προσπέλασίν του... 'Η 'Ασπασία εἶχεν ἑγερθῆ καὶ στηρίζομένη ἐπὶ τῶν νώτων ἐνὸς σκίμποδος, ἔφαινετο εἰς ἄκρον συγκεκινημένη. 'Ο Κ. Δελαφάρης δὲν ἐπρόσμενε νὰ τὸν ἀναγγείλωσιν, εἰσῆλθε μετὰ πολλῆς ταχύτητος· ἀλλ' ἔστη παρὰ τὴν θύραν χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ κάμη ἐν βῆμα. 'Η 'Ασπασία ἔστρεψε τοὺς δόφιλαμούς πρὸς αὐτὸν καὶ συνήντησε τὸ βλέμμα του· δὲν ἦτο χρεία οὐδὲ μιᾶς ἑξηγήσεως, τῷ ἔτεινε τὴν χειρα, ἥν σύντος ἥρπασε, καὶ ἐκάλυψε μὲ φιλήματα καὶ δάκρυα.

— Κάρολε ! τῷ εἰπεν, ἐπανῆλθες λοιπόν.

Ἐπειτα ἔδειξε τὸ ώραῖόν της πρόσωπον, ωχρὸν καὶ ἔξησθενημένον καταντῆσαν ἐκ τῆς λύπης.

— "Ω! συγγνώμην, συγγνώμην ! ἀνέκραξεν σύντος τὸ ἡζεύρω τοῦτο, καὶ ἐπεθύμουν νὰ ἔξαγοράσω τὰς αλγηθόντας ταύτας δι' ὅλων τῶν ἐλπίδων μου.

— "Ενα μῆνα!... ἔνα δόλκηρον μῆνα χωρὶς νὰ μὲ ἰδῇ!... ἐν φέπρεπε μόνον διτών ἡμέρας νὰ μείνης... ἐνῷ ἡ αὐλὴ ἐπανῆλθε πρὸ τόσου καιροῦ !

— Μή μ' ἐπιπλήττης 'Ασπασία, ἀρκετὰ μ' ἐτιμώρησεν ἡ συνειδησίας μου...

— 'Αληθεινά! ἀπεκρίθη αὐτῇ μειδῶσα διὰ τοῦ μειδάματος ἔκεινου τῆς εὐδαιμονίας τοῦ τόσου διαφόρου τῆς ἡδονῆς, ἐπειδὴ τὸ μὲν προέρχεται ἐκ τῆς ψυχῆς, τὸ δὲ διαμένει εἰς τὰ χειλη· πρέπει λοιπὸν νὰ σὲ συγχωρήσω;

— Τοῦτο εἶναι τὸ ώραιότερον δικαιώματα τοῦ ὑμετέρου φύλου, κυρία: ἐπειδὴ μόνος ὁ Θεός, ὁ βασιλεὺς καὶ αἱ γυναῖκες δύνανται νὰ συγχωρήσωσιν ἀμαρτήματα· ἡ ἐπιείκεια στολιζει τοσοῦτον τοὺς μὴ ἔχοντας χρείαν ταύτης.

— 'Επιθυμῶ μεγάλως νὰ σὲ κάμω νὰ τὴν προσμένης, νὰ σὲ κάμω νὰ γίνης ἀξιος αὐτῆς· μικρά τις ἐκδικήσις ἥθελεν εἰσθαι γλυκεῖα!

— 'Η 'Ασπασία ἐρρίφθη ἐπὶ ἀναπαυτικοῦ τίνος σκίμποδος, ὑπομειδῶσα καὶ συγκεκινημένη. Οἱ μαρκέσιος ἐκάθησε παρὰ τοὺς πόδας της, καὶ ἔθεώρουν ἀλλήλους σιωπηλοὶ καὶ ἄναυδοι. Τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην παρίστατο εἰκὼν αὐτόχρημα ἀγγελικὴ, καθ' ὃσον δύνανται ἐν τῇ γῇ ταύτῃ νὰ παρασταθῇ· ἀλησμόνησαν μόνον τὸν Δαφονταῖν, τὸν παρὰ τὸ παράθυρον, γράφοντα καὶ τὸν

κατὰ καιροὺς τὴν ἐργασίαν του διακόπτοντα, ὅπως παρατηρήσῃ τὰς ἀγαπητάς του περιστεράς.

— Διατί νὰ είσαι ἀπὸ τόσον καιρὸν Κάρολε; ἐψύχουσεν σιγαλῶς ἡ 'Ασπασία, βίπτουσα βλέμμα ἐταστικὸν ἐπὶ τῆς ἀτάκτου ἐνδυμασίας του· ποῦ λοιπὸν ἥσθε, κύριε;

— Ενταῦθα δ Δαφονταῖν ἥρχισε ν' ἀπαγγέλῃ μεγαλοφύνως τοὺς στίχους τοῦ μύθου του αἱ δύο περιστεραὶ, γράφων αὐτοὺς καὶ σείων τὴν κεφαλήν. Οἱ ἀρασταὶ οὐδόλως προσεῖχον εἰς αὐτόν.

— Ναί, ἔξηκολούθησεν αὕτη, μοῦ ἔφυγες, μὲ ἄσησες μόνην, ἀνήσυχον, οὐδόλως μοὶ ἔγραψες, μ' ἐλησμόνησες, καὶ ἐγὼ, τί νομίζεις ὅτι ἔκαμα; Ἐμενον, ἔκλαιον. Σ' ἔζητων εἰς πᾶν λεπτὸν παρερχόμενον, ἐφαντάσθην μορία δεινὰ ἐπαπειλούντα σε ὑπέστην πάντας τὰς θλίψεις τοῦ ἔρωτός μας.

— Ο Δαφονταῖν ἔξηκολούθησεν ν' ἀπαγγέλῃ.

— Τί δὲν ἥθελον δώσεις διὰ νὰ σ' ἐπανίδω πλησίον μου. Καὶ αὐτὴν τὴν ζηλοτυπίαν μου ἐλησμόνουν, καὶ μόνον περὶ σου ἐνησχολούμην, καὶ ἐν τούτοις ἡ ζηλοτυπία μου ἦν φρικωδεστάτη. Ἡρώτων ἐμαυτὴν τέ έκαμνες μακράν μου, μήπως ἡ ἀπουσία αὕτη ἐπέκρυπτε παγίδα τινὰ, μήπως εύρισκεσι εἰς κίνδυνον, τί γὰρ σὲ εἰπῶ!

— Φεῦ! φίλη μου, καὶ ἐγὼ τὰ σὺτὰ ἐπασχον, ἐπανελάμβανεν διαρκέσιος, κατ' ἀρχὰς, ἥμην ἔνοχος· ἡ κακὴ συνειδησίς είναι ἀθλίον πρᾶγμα, τότε, διεσκέδαζον. ἐπροσκάλουν θορυβοποιούς φίλους, μετὰ τῶν δοπιών ἔπαιζον τὰ χαρτία.

— Πάλιν, Κάρολε! . . .

— Τὸ περιστέρι ἔψυγεν, ἀλλὰ τι νέφος κελαινὸν

— Επιφανὲν εἰς οὐρανὸν

Τὸ ἀναγκάζει ἀσύλον ἐν τάχει νὰ ζητησῃ·

— Αλλ' ἔνα δένδρον εὑρηκεν, διόποιος ἡ τρικυμία·

Καὶ τῆς βροχῆς ἡ βία

Δὲν ἔλλειψε τὸ δύστηνον νὰ τὸ κακοποιήσῃ.

— Ναί, ἥμην παράφων, πιστεύω· ἀλλαχοῦ εἰγόντας τὸν ἀγαθὸν μου ἀγαθὸν, ἥδυνάμην νὰ ἐπλεύσω ὅτι ἥθελε μὲ προστατεύεις τόσον μακράν, ἐὰν δὲν μ' ἔκρατε· ἡ ἀνάμνησίς του; 'Επεισα κατὰ κεφαλῆς εἰς τὴν καταχθόνιον ταύτην παγίδα, ἥν ἀείποτες ἐπροσπάθουν νὰ ἀποφύγω· ἔπαιξα τὸ ἀθλίον ἔκεινο φαράω καὶ ἔχασα τὴν πρώτην ἡμέραν τρεῖς χιλιάδας σκούδα.

— Τρεῖς χιλιάδας!

— Τί τὰ θέλεις, αὐτὸν ἦτο τῆς τύχης, ἥλπιζον νὰ κερδήσω καὶ εἰχον ἀνάγκην νὰ κερδήσω, διότι, τὴν προτεραίαν, εἰς τὴν σφαῖραν, δ Καδερούσους μ' εἴης καταστρέψει.

— « 'Η περιστέρα τρέγει εἰς ἀγρό τιτα, διου βλέπει σῖτον καὶ συλλαμβάρεται, διότι δ σῖτος οὗτος ὑπέκρυπτε παγίδα».

— 'Η ἀτυχία ἔφεινετο καταδιώκουσά με· δὲν ἐτόλμων νὰ ἔγειρω τοὺς δοφιλαμούς, φοβούμενος μήπως ἀπαντήσω τὸ περιφερόμενον πέριξ μου ἵνδαλμά σου. 'Ησθανόμην εἰς τὰς ἀκοάς μου παράπονα καὶ γλυκεῖς ἐλέγχους· ἀπεπιούμην τὸ ἀνόητον πάθος μου ἵν' ἀποφύγω τὴν προφυλακτικὴν ταύτην ἐπιβροίαν· τὴν ἐπαύριεν ἐπαΐξαμεν, καὶ πάλιν ἔχασα· δι πυρετὸς μὲ κατατρώγε, καὶ μὲ κατατρώγει ἔτι, φεῦ! 'Επανέρχομαι

πρός σε μελαγχολικός, μετανοῶν, χρεώστης δεκαπέντε χιλιάδων λιτρῶν, καὶ ἐπὶ πλέον ἡσθανόμην τὴν δύνην, διὰ ἔμφανισθῶ ἐμπροσθέν σου· αὐτὸν ἥτον ἀρκετή τιμωρία!

— «Ἀλλὰ τρελλόν τι παθόν τὸ ἔκτυπτος διὰ τῆς σφενδόνης του» διστυχὲς λοιπὸν, χωλὸν καὶ τὴν περιέργειάν του καταρράμενον, ἐπιστρέφει τὸ πωλυπαθές περιστέρι εἰς τὴν φωλεάν του.»

— Μὲ θέλετο τοιοῦτον, φιλάττη Ἀσπασία, θὰ λησμονήσετε τὰς ἀδικίας ταύτας; θέλετε μὲ συγχωρήσει; θέλετε μοὶ δώσει τὴν χεῖρα ταύτην; θέλετε μοὶ ἀποδώσει τὴν εὐτυχίαν, ἣν ἡθελον πληρώσει ἡδη ἀντὶ τῆς ζωῆς.

— Παρῆλθον ἡδη πέντε ἔτη ἀρ' ὅτου γνωρίζουμεθα· ἔκτοτε, ἡ ζωὴ μου ὑπῆρξεν ἄλλο τι, εἰμὴ διηγενῆς ἐπιτίκεια; Φίλε μου, ποσάκις σᾶς ἐσυγχώρησα ἡδη!... Τέλος, πρέπει νὰ γνωρίζῃ τις τὰς ἀγαλλιάσεις ἔκείνας τῆς ἐπιστροφῆς δπως ἔκτυμή ση δλας τὰς εὐδαιμονίας τῆς ψυχῆς· εἶναι ἵσως εὐεργέτημά τι τοῦτο.

Τὰ περιστέρια ἴδου συνῆλθον τὰ καῦμένα,
Καὶ πόσον ἡσαν, ἔννοεῖ καθεὶς, εὐτυχισμένα.

Ταῦτ' εἰπὼν ὁ ἀφελῆς ἄνθρωπος ἐστράφη πρὸς αὐτούς.

— Ιδέτε λοιπὸν, κυρία, εἰπεν, αἱ περιστεραί μου ἐπανῆλθον δριστικῶς εἰς τὸν περιστερεῶνα καὶ ὁ μῦθος μου ἔγινεν ἐπιθυμῶ νὰ σὲ ἀρέσῃ.

Παρετήρησε τότε τὸν Κ. Δελαφάρ.

— Πιστεύω διὶς ἐστιχούργησα τὴν ἀλήθειαν, χωρὶς νὰ τὸ ἡξεύρω, ἐπανέλαβε μειδιῶν μὲ τὴν λεπτήν καὶ γλυκεῖαν ἀμφα φυσιογνωμίαν του, μοὶ φάνεται διὶς οἱ λειποτάκται ἐπανέρχονται· ἐπειτα, λαμβάνων τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐντὸς τῶν ίδιων του, προσέθηκε.

«Ο εἰς πρὸς ἄλλον πάντοτε νὰ ἡσθε κόσμος νέος
Κόσμος ποικίλος πάντοτε, καὶ πάντοτε ωραῖος

Νὰ ἀγαπᾶσθε τρυφερά —

Η ἀληθῆς αὐτῇ χαρά.

Θελιώ νὰ θέσω τὸ ἐπιμέθιον τοῦτο εἰς τὸν μῦθον δὲν εἰν' ἀληθές; καὶ στοιχηματίζω διὶς εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς, ἀν φάσω εἰς αὐτὰς, δλοι οἱ ἐρασταὶ θέλουσι τὸν ἀποδεχθῆ τι νομίζετε;

Φεῦ! ἀγαθὲ ἄνθρωπε, οὗτοι ἐθεώρουν ἀλλήλους καὶ δὲν σὲ ἤκουουν!

Π. Η.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.

— — —

Πούσκιν, Λέρμοντοφ, Γόγολ.

«Ἔ φιλολογία, κατὰ τὴν ἀληθῆ τῆς λέξεως σημασίαν ἔννοουμένη, μέλις πρὸ τεσαράκοντα καὶ πέντε ἔτῶν, ἀνεργάνη ἐν 'Ρωσσίᾳ ἀλλ' ἡ φιλολογικὴ κίνησις ἥρχισε πρὸ ἑνὸς αἰώνων. Μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς 'Ρωσσικῆς αὐτοκρατορίας, Πέτρου τοῦ Μεγάλου, τὰ δλίγα τῆς 'Ρωσσικῆς φιλολογίας βιβλία, ἀτινα περὶ θρησκευτικῶν ἀντικειμένων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπραγματεύοντο, ἐγράφησαν εἰς γλῶσσαν Σλαβικὴν, ἡ μᾶ-

λον, εἰς τινὰ διάλεκτον, σχηματισθεῖσαν ἐκ τῆς ἀρχαίας Σλαβικῆς, οἵαν εύρισκει τις εἰς μετάφρασιν τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ἐν μέρει ἐκ τῆς λατινικῆς, πολωνικῆς καὶ τῆς κοινῆς ρωσικῆς. Ἡ διάλεκτος αὕτη κατέστη, ὡς ἡ παρὰ τοῖς Ἀνατολικοῖς σανακριτικὴ, ἡ γλῶσσα τῶν πεπαιδευμένων, ἡ γλῶσσα τῶν βιβλίων. Ἐκοιμάτο δὲ εἰς τὰ σπουδαστήρια καὶ εἰς τὰς βιβλιοθήκας, ἀλλ' ἡ ἀληθῆς ρωσικὴ γλῶσσα, ἣν μεταχειρίζεται ὁ λαός, δὲν ἔχει ἄλλο φιλολογικὰ μνημεῖα, εἰμὴ παλαιά τινα ἀσμάτια καὶ μύθους πιστῶς μέχρι τῶν ήμερων τὴν μῆμαν τὴν γενεαλογίαν της κοινωνίας εἰσαγομένων γεωτερισμῶν, ἐπειδὴ ἡγάνευτα τὰ ἔδια ἐχεῖται πλούτη καὶ ἐστερεῖτο πλείστων λέσεων ἀναγκαίων εἰς πράγματα ἐπίσης ἀναγκαῖα, δὲν ἡργησε τρομερὰ σύγχυσις ν' ἀναφανῇ. Ἐκφράσεις γερμανικαὶ, σουηδικαὶ, δλλανδικαὶ, γαλλικαὶ, εἰσέφρουσσαν εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτήν. Μετασχηματισθεῖσα δὲ κατὰ ἀρχὰς τῆς διαλέκτου τῶν πεπαιδευμένων, μετεσχηματίσθη ἀκολούθως καὶ τὸ ἐπικρατοῦν ίδιωμα, ἡ ὁμιλουμένη γλῶσσα. Καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ταύτῃ συγκρούεται τῶν στοιχείων, ἐξ ὅν ἀργότερον ὡρείσεις νὰ σχηματισθῇ ἡ ἐνεστῶσα ρωσική, δὲν εύρισκετο ἡ ἀποχρώσα φιλολογία. Δυσκολώτερον εἶναι καὶ χρόνος πλειότερος ἀπαιτεῖται εἰς τὸν δημιουργὸν φιλολογίας τινὸς ἡ αὐτοκρατορίας. Οὐθὲν δὲ πρώτος συγγραφεὺς, δ ἄξιος τοῦ δόνόματος τούτου, δὲν παρήγαγεν ἡ 'Ρωσσία, δ Λομονόστοφ, δὲν ἀνεφάνη εἰμὴ δέκα ἔτη μετά τὸ θάνατον Πέτρου τοῦ Μεγάλου.

Οὐδόλως δὲ προτιμέμεθα νὰ ἔκτιμησωμεν ἔνταῦθα τὰς ἔκδουσεις καὶ τὴν ἐπιδρόμην τοῦ ἀξιομνημονεύτου τούτου ἀνδρὸς, τοῦ ἐπίσης κατὰ τὸ εἰδός του μεγάλου, δσον αὐτὸς δ μέγας αὐτοκράτωρ, ἀλλὰ νὰ σημειώσωμεν διὰ τὸ συμφέρον τῆς πρώτης ταύτης περιόδου τῆς νοητικῆς ἀναπτύξεως ἐν 'Ρωσσίᾳ δὲν εύρισκεται ἐν τῇ φιλολογικῇ ἀξίᾳ τῶν ποιημάτων τοῦ καιροῦ ἔκεινου, ἐν ὃ ἐγένει ἀσθενεῖς τινες μόνον ἔγενοντο μηδέσις παντὸς ἐν Εὐρώπῃ γραφομένου. Ἀπασαι τῶν ἀλλων τῆς Εὐρώπης λαῶν αἱ φιλολογίαι παρήγαγον ἀριστογράμματα, πρὶν ἡ ρωσικὴ γλῶσσα γίνηκεν αὐτοῖς. Ἐν Εὐρώπῃ πραγματικῶν ἔκαστον έθνος συγθάνετο ἀκαπτανότως τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ παρέξῃ ἔργα, ίδεας, δέξασις, κοινωνικὰ συστήματα, καὶ πᾶν ἐν γένει τὸ εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον ἐπάναγκες δπωσδήποτε εἰς πᾶσαν τέχνην καὶ ἐπιστήμην. Ὅποτε τὴν ἐπιβρότην δὲ τῆς ἀρχαίτης, μεθ' ἡς συνδέεται, διὰ μέσου τῶν αἰώνων τῆς βαρβαρότητος δ βίος τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, δ λόγος ἐδυνήθη νὰ εὑρῇ τόνους φωνῆς ἐνεργητικούς καὶ ἔξοχους, ἡ χεὶρ ἔργα τέλεια καὶ ωραῖα εἰς αὐτὴν τὴν γηπότητα τῆς γλώσσης καὶ τῆς τέχνης. Διότι μόνον κοινωνίαν ἡ αὐτή συνδέεται, διὰ τὴν δύσιν, ἐν 'Ρωσσίᾳ, ἐξ ἐγαντίας, ἐκτὸς τινῶν δηγημάτων καὶ δημωδῶν ἀσμάτων, ἡ ἀνάγκη αὐτῆς τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ έθνικοῦ βίου δὲν δηλωθῇ εἰστεῖ. Καὶ αὐτῇ ἡ πρὸ τοῦ μεγάλου Πέτρου τέχνη ἐν 'Ρωσσίᾳ ητον ἀπομίμησις μόνον τῆς Ἰταλικῆς ἡ τῆς Βυζαντινῆς διέτι η ἐπικράτεια αὐτῇ ὑπῆρχεν ὡς ὁ λοιπὸς μένον, καὶ οὐχὶ ὡς κοινωνίαν ἡ αὐτή εἰσέτι. Ἐκαστον έθνος μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ δρεῖστοι εἰς ὑπόκηται εἰς τὴν ἐπακολουθεῖσαν ἀείποτε μεγάλην εἰμαρμένην τοῦ.